

Lapides remouentur a monumento...

poterat, hoc ideo sibi reseruat, illud autem, ad quod vires humanæ sufficiunt illis committit...

QUÆSTIO XXXIII.

Quare aduentum Petrum nullus rogat pro suscitanda Tabitha, sed tantum ostendunt vestes, & tunicas, quas illa eis faciebat.

245. Diff. ultrae...

Mortua tabitha, ut uniuersorū communi matre stabant omnes gementes, & flentes, adest Petrus magnorū mirabilium operator...

246. B. Presuli...

Respondet prim. Omnes venerantur Petrum ut magnum Præfulē ac providum Pastorem...

2. Reg. 14.

omnes circūstantes judicauerunt, quod sat erat ei exponere, & aperire necessitatem...

1. Mac. 11. Actor. 4.

Tertio, Circa uniuersorū Petrum omnes viduas steterunt, & ostendentes ei tunicas, vestes, quas faciebat illis...

248.

Cum mulier illa Sunamitis adverteret, quod Sanctus Parens Elifæus frequenter transiret per suam domum ad montē Car nelli...

4 Reg. 4.

in qua ueniēs factus propheta requiesceret...

249. Hebr. 3.

Ait Apostolus: Ad Hebr. 3. n. 7. loquens de Christo D. Qui in diebus carnis sue preces supplicationesque ad eum qui posset illum saluum facere a morte cū clamorē...

re valido offerens exauditus est pro sua reuerentia, quid uero Christus in hac sua oratione postulerit...

Act. 9. n. 40. Eiecit autē omnibus foras Petrus ponens genua orauit & conversus ad corpus dixit, Tabitha surge...

Num. 41. Dans autem illi manum erexit eam, & cum uocasset Sanctos, & uiduas, assignauit eam uivam.

Num. 42. Notum autem factum est per uniuersam Ioppen, & crediderunt multi in Domino.

Num. 43. Factum est autem, ut dies multos moraretur in Ioppe apud Simonem quendam Coriarium.

CUM EXPOSITIONE XIII.

Vers. 40. Eiecit omnibus foras. Syriac. Eiecit homines foras, Arabic. Eluxit eas, scilicet mulieres foras...

Petrus ponens genua orauit. Arabic. Complicatis genibus orauit, ut ex tertia humilitate oratio esset efficacior, & valde mirū quod Petrus qui umbra sua suscitauerat mortuos...

Et conversus ad corpus. Syriac. Conversus ad corda. Tabitha surge, eam proprio nomine uocat ad maiorem energiam surge...

Vers. 41. Dans autem illi manum. Syriac. Er paxit...

Opera Coriiti lamabantur...

250. Primaf. Syriac. Gloffa. Lyra. p. Chry. Iol.

4. Reg. 4. 251. Arabic.

D. Chry. Iol. Occum.

Lyran. Carthul. Arator.

252. Syriac. d. Cypr.

Lue. 7.

253. Syriac.

erexit ei manum suam. Cum Petrus dixisset: Tabitha surge, a somno mortis est excitata...

Tigurin. 254. Bellarm. Lorin. Cyrin.

Advertunt tamen Cardinalis Bellarm. lib. de Purgatorio cap. 4. Lorin Tyrius, quod i. li. qui discendit ex hac uita in gratia, si contingat miraculo suscitari...

Quæ res sciendi sunt non fauilitur...

255. Syriac. Arabic.

Vers. 42. Notum factum est. Syriac. Id innovuit per totā Civitatem Arabicus: Et nota facta est fama ista per totam Civitatem...

256. Syriac.

Vers. 43. Factum est autem Syriacis. Per dies non paucos ut habitaret in adibus, apud Simonem quendam Coriarium...

QUÆSTIO XXXIV.

Quare D. Petrus non solum uoce, sed etiam manu extensa hanc feminam suscitauit eam uocans nomine suo?

257.

Secundo quod inquit quæstio, à quo incipio scire Petrus hanc sceminam suscitauit exemplum sui diuini Magistri...

258.

respondet, quod in nomine tabitha prolato à D. Petro denotatur illustrissimæ huius mulieris uirtutes, quibus omni gratia, beneficio, ac dono dignissima extabat...

259.

Quæstio tamen principaliter inquit, cur Petrus qui magna, & præclara mirabilia uoce, & uerba operabatur, ut hanc mulierē suscitaret, ejus manū apprehenderit...

Per manus beneficis dona excipiuntur.

ipsa contractu Apostolico elemosynę fructum recipiat, ut per ipsam uigens uita in tantum corpus refundatur...

Num. 11. At uolēs deus constituere Josue ducem, & gubernatorē populi pro Moysē...

Num. 27. Ut constituantur septuaginta senes ad regimē populi, deus auferet, de spiritu Moysis, & dat illis, at ut Josue Princeps populi cretur non deus...

Exod. 14. Exo. 1. 23. c. 33. n. 11. Ordinat igitur deus, ut Moyses ponat manus super Josue ministrū...

Ad rectē, & congruē gubernadum populum, Manus Josue seruientes ministraverunt Moysi...

Manus seruientes Moysi à M. yse (Actualem) fertillifas in omni iustitia, ac sanctitate Josue manibus seruuit Moysi...

postulat parens elias à muliere Sareptana buccellam panis, quæ se excusās ait...

261. Quæram cito exaudiat Deus Petri orationem pro Tabitha, cum ipse dicat se non exauditorum Noë, Job, & Daniele...

262. At Deus per Ezech. 14. n. 19. Si p'stentiā miserero super terram illam, & effudero indignationem meam super eam...

263. Oratio auxiliator ab elemosyna in bonis operibus.

264. D. Chry. Iol.

265. Psalm.

260.

Num. 11.

Num. 27.

Exod. 14. Exo. 1. 23. c. 33. n. 11.

Manus seruientes Moysi à M. yse (Actualem)

261.

Difficul. 2. quæstio.

263.

D. Chry. Iol.

Psalm.

Plam.48.ait: Audi, quid dicat Propheta, si steterit Noe, & Job, & Daniel filios suos, & filias suas non liberabunt, quantum luxit Samuel, & Saul non eripiunt quantum precatus est Jeremias, & Judaeos nihil juvit. Quid ergo, sum ne super vana Sanctorum preces? Nequaquam, sed magnas vires habentes, quando tu quoque eis auxilium iuleris, ita etiam Petrus suscitavit Tabitham non solum oratione sed etiam illius elemosyna. Ecce preces preclarissimorum virorum sine elemosyna non impetrant, maxime cum illa adjuvantur. Vide que dixi supra cap. 4. q. 20. n. 149 150. 151. & hoc cap. 9. q. 31. n. 238. 239.

QUAESTIO XXXVI.

Quare magnus Parens Elifaus ad suscitandum filium Sunamitidis multa adhibet, non sic Petrus ad suscitandam Tabitham?

264. UT Elifaus filium viduae suscitaret ex mortis facie: Incubuit super puerum, posuitque os suum super os ejus, & oculos suos super oculos ejus, & manus suas super manus ejus, & incurvavit se super eum & calefacta est caro pueri, 4. Reg. 4. n. 34. Ecce tot, & tanta adhibet propheta, ut vivificetur Puer, non sic vero Petrus erga Tabitham, sed uno verbo: Surge Tabitha totum miraculum perfecit, & absolvit. In hac quaestione solvenda multus est D. Basilii Sculeucus tota oratione 10. primo ait; Elifaus Sunamitidis filium non ad vitam erexit oratio, ut Dordadem Petrus, & statim subdit: Non orationis praefatio mortuum vitam restituit, sed se ipsum reliquias infecit. scilicet membris corporis Elifai multum testit mors etiam pluribus actionibus adhibitis, non sic vero petro, cum orationis auxilio munitus accederet, & ita ei omnia sunt facilia, & in promptu, omnia rumpit, nilque ei valet resistere.

266. Sancti viri autem tres, id est Sidrach, Misach, & Abdenago ceciderunt in medio camino ignis colligati, ambulabant in medio flamma laudantes Deum, & benedicentes Dominum. Daniel. 3. n. 23. De quo cum rex accederet ad fornacis ostium totus admiratione plenus exclamans, ait: Ecce video quatuor viros solutos, & ambulantes in medio ignis, duo hic apparet stupenda miracula, unum, quod inter voraces flamas crudelissimi vitae tortores viverent: alterum quod cum essent colligati soluti ambularent, & qui tanta miracula est operatus mortem vincens, vincula distrumpens una eorum oratio, qua benedicebat & laudabant deum. D. Chrysof. homil. 18. in epist. ad Ephesios ait: Rex caminum vehementer accedi iussit, sed pallentibus illis soluta sunt iam vincula, & pedum, & manuum, una oratio omnia comprimit, referat, ac vincit.

Secundo idem Basilii Sculeucus, ait: Populus autem gentium erat ille mortuus Elifai vi peccatorum venit spiritualis Elifaus, & universa ejus membra mortua deprehendit, os, oculos, manus, pedes, & universae mortuus erat. Os, quod ad laudandum Deum non poterat aperire: Sed ligno dicebat: Pater meus es, & lapidi, tu genuisti me: mortui oculi, quia in Deum universi non fiebantur, verum pratermissio creatore celebrant creaturam: mortua manus, quae demonibus fructus offerebat: mortuus pedes, qui ut adoraretur Diabolus, flectebantur: mortua membra, quae universum: Medico praeponebat egebat. Puer iste Elifai representabat demortuum genus humanum, at Tabitha erat mulier sancta, & devota unum leve verbum sufficiebat: Tabitha surge: At puer ille figuram generis humani gerebat in omnibus membris ac operationibus, & ideo singula fuerunt fovendae ac vivificandae, ut resurgerent ad vitam.

265. D. Basil. Sculeuc. Oratio prompta facile impetrat omnia. Dan. 3. Oratio solvit vincula, & vincit omnia. D. Chrysof. 267. D. Basil. Sculeuc. Qui servit peccatis mortuus est.

Ait Dominus ad Ezechiel. 37. n. 4. Dixit Dominus ad me: Vaticinare de ossibus istis, & dices eis: Ossis arida ante verbum Domini. Haec dicit Dominus Deus ossibus istis, mandat Deus Propheta, ut loquatur cum ossibus & ossibus aridis, quae jam sunt expoliata ab omni vigore vitali, & quomodo talia ossa poterat audire verbum dei & percipere quae dicebatur. Per ossa arida, intelligit Propheta juxta D. Hiero. theodoretum, Procopium, & alios Judaeos in captivitate detentos amissa omni salutis spe, & cum esset peccatores, non erant homines vivi, sed mortis pabulum cadaver vivum: & ossa arida, ad hoc pertinet id quod ait D. Amb. of. lib. 2. de Cain, & Abel c. 9. Impii etiam si videantur vivere, miseriores sunt omnibus mortuis, carnem suam sicut tumulum circum ferentes, cur infelicem insuderunt animam suam. Quid enim aliud est, quam sepultura, qua inter humum volvitur & terra avaritia cupiditatis, caterisque vitiis includitur: ut gratia caelestis auram spirare non possit.

Multo cum gaudio, multaque festivitate dicunt Jacob ejus filii, Gen. 45. n. 26. Filius tuus Joseph vivit. ex quibus colligit Origen hom. 15. in genecim, quatum se Joseph immundum, ac purum servavit ab inquinamento, ac turpitudine impudicae Aegyptiacae, nam si illis esset illaqueatus non vivus, sed mortuus fuisset, sic ait citatus Origenes: Si enim ponamus quia potuisset vinci a libidine, & peccare cum uxore Domini sui, non puto, quod hoc a patriarchis de eo nuntiatum fuisset patri ejus Jacob, quia filius tuus Joseph vivit: Hoc enim si fecisset sine dubio non vivebat. Anima, qua peccat, ipsa moritur.

QUAESTIO XXXVII.

Quare D. Petrus non hospitatur apud aliquem Principem, vel apud Tabitham, sed apud Simonem Coriariam?

Hospitatur D. Petrus apud Simonem Coriariam, non Curialem, ut legunt Magister Histor. ecclesiast. c. 49. in Acta Carthuf. Hugo, sed legendum Coriariu ut habet nostra vulgata, & caeteri omnes legunt & ex radice Graeca constat, significat illum qui Coria, seu pelles macerat, vel concinat, seu praeparat, ut inde calcei, seu ocreae, vel thoraces fiant, hujus domum ad hospitandum per multos dies elegit Petrus.

Primo D. Chrysof. & Oecumen. multis extollunt laudibus D. Petri modestia, non elegit ad habitandum domum alicujus divitis, aut potentis, sed pauperis, & humilis opificis ne divites, & superbecat ac extollantur, quod illi soli quarantur, & aestimetur pauperes contemnatur, inde iste pauper, & humilis eligitur, maxime, ut existimo, Simon iste Coriarius erat vir justus, & probus, ideo pre caeteris ejus domum elegit Petrus, ut cum eo frequenter de Deo loqueretur, atque ex conversatione Petri multum homo deberet proficere.

Secundo ut ait Oecumen. cap. seq. n. 6. Segregata ab urbibus loca sequebantur Apostoli, utpote quietis, & solitudinis amici. Ut ita altius meditationi, ac contemplationi vacarent talis videtur fuisse, & Lydia domus, ad quam invitatus est paulus, & ad ea divertit act. 16. n. 13. & 15. sequentes Christi exemplum quia, ut ait D. Lucas 5. n. 16. Ipse autem sedebat in deserto, & orabat. Domus autem haec Simonis erat extra Urbem juxta mare, ut patet ex cap. sequenti n. 6. & etiam nunc: ut testatur gaeus peregrinis ostenditur residuum ex ejus ruinis, & ibi sacellum in honorem D. petri est aedificatum.

Tertio non hospitatur apud Tabitham, ne videatur

268. Ezech. 37. p. Hier. Theod. Procop. d. Hier. Theod. Procop. d. Amb. Gen. 45. Vbi peccatum non vita, sed mors. Origen. 269. 270. Measit. Histor. Eccles. Carthuf. Vera lectio. 271. p. Chrysof. Oecumen. Pauperes non contemnendi. 272. Oecumen. Falsi quereunt loca secreta. Act. 16. Luc. 5

retur ob beneficium miraculi exhibitum, hospitalitatis gratiam exciperet; Coelestia dona gratis dantur absque alicujus lucri intaitu. In illa primitiva Ecclesia, qui convertebantur, vendebant possessiones suas, & earum pretia ponebant ante pedes Apostolorum, Act. 4. n. 34. Cum sacri Apostoli magna miracula edidissent, ne quispiam cogitaret, quod alicujus rei interventu illa fierent, ideo pretia non dabantur in eorum manibus, ne viderentur illa accipere, sed ante pedes, tamquam contempta ab ipsis Apostolis, ut per aliorum manus ex communi consensu in pauperes distribuerentur.

Quarto non hospitatur apud Tabitham Petrus, ut Princeps Apostolorum, ac omnium Ecclesiasticorum caput, in magnum exemplum, quod Ecclesiasticus non debet simul in eadem domo habitare, ac commorari cum muliere, cujus conversatio ruinis, ac periculis valde proclivis est. Ad hoc Christus D. omnium exemplar magnum nobis praebet documentum; multae pie mulieres ipsum cum discipulis suis sequebantur eis ministrantes Luc. 8. n. 3. Et cum Christus D. saepe cum Apostolis apud Mathaeum, & Zachaeum, aliosque hospitaretur, nunquam lego quod ibi ad mensam adessent mulieres, mulieribus ex officio incumbit ministrare, non tamen cum eis convenit manducare, ac converfari.

Cum ex civitate venissent discipuli, invenerunt Magistrum loquentem cum Samaritana, scribit Joan. 4. n. 27. Et mirabantur, quod cum muliere loquebatur. Hujus admirationis causas multas dedit tom. 2. in Evangel. cap. 5. q. 35. per totam; ea mihi magis aridet cum Cajetano, qui ait: Nulla alia reddatur ratio hujus admirationis, nisi locutio Christi muliere, & dixit hoc Evangelista ad significandum insolitam fuisse locutionem Christi cum muliere. Vide proximè citatum locum.

Veniat nunc in exemplum Samson ille fortissimus, qui tamquam Nazareus Deo consecratus veluti Ecclesiasticus dici potest, qui innumeros hostes de eis triumphans destruxit, profligavitque, hic tam sublimis, ut ad foemina convenit, ait Text. Judic. 16. n. 19. At illa dor mire eum fecit super genua sua, & in sinu suo reclinavit caput, vocavitque tonsorem, & rasi septem crines ejus: quem cum apprehendissent Philistini, statim eruerunt oculos ejus. Ecce magnus ille, & inclytus triumphator, modo victus, caecus, & alligatus jacet; unde illi hocquandiu a muliere sequestratus, gloriosus extitit victor, at vero ut primum cum muliere habuit commercium, statim omnia mala conglomerata in eum irruerunt. Eleganter d. Ephrem in Paranelide Jud. & Retrib. ait: Qui percusserat mille viros in maxilla asini, postquam concupivit cum vipe, ra habitare, illico capilli Nazareo defluxere, oculisque sui privatus miserabilis, atque ridiculus omnibus subito est demonstratus. Illud tamen maxime est expendendum, ad quid mulier vocat tonsorem, quod mulier poterat per se ipsam praestare: Tonsor Diabolus erat, & cum mulier loquitur cum viro statim Diabolus adest, ut tamquam tonsor virtutes radat, faces accendat, libidines exciter, concupiscentias inflammet.

CAPUT X.

1. Vir autem quidam erat in Caesarea nomine Cornelius, Centurio cohortis, quae dicitur Italica. 2. Religiosus, ac timens Deum cum omni domo sua faciens elemosynas multas plebi, & deprecans Deum semper.

- 3. Is vidit in visu manifeste, quasi hora diei nona, Angelum Dei introentem ad se, & dicentem sibi, Corneli.
4. At ille intuens eum, timore correptus dixit, quid est, Domine? Dixit autem illi, orationes tuae, & elemosyna tua ascenderunt in memoriam in conspectu Dei.
5. Et nunc mitte viros in Ioppen, & accersit Simonem quemdam, qui cognominatur Petrus.
6. Hic hospitatur apud Simonem quemdam Coriariam, cujus est domus juxta mare, hic dicit tibi, quid te oporteat facere.
7. Et cum discessisset Angelus, qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos suos, & militem metuentem Dominum, ex his, qui illi parebant.
8. Quibus cum narraisset omnia, misit illos in Ioppen.
9. Postera autem die iter illis facientibus, & appropinquantibus Civitati, ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam sextam.
10. Et cum esuriret, voluit gustare. Parantibus autem illis cecidit super eum mentis excessus.
11. Et vidit Caelum apertum, & descendens vas quoddam, velut linteam magnum quatuor initiis submitti de Caelo in terram.
12. In quo erant omnia quadrupedia, & serpentina terra, & volatilia caeli.
13. Et facta est vox ad eum: Surge Petre, occide, & manduca.
14. Ait autem Petrus, absit Domine, quia nunquam manducaui omne commune, & immundum.
15. Et vox iterum secundo ad eum, Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris.
16. Hoc autem factum est per ter, & statim receptum est vas in Caelum.
17. Et dum intra se haesitaret Petrus, quidnam esset visio, quam videret, ecce viri, qui missi erant a Cornelio, inquirentes domum Simonis astiterunt a d. januam.
18. Et cum vocassent, interrogabant, si Simon, qui cognominatur Petrus illic haberet hospitium?
19. Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus ei, Ecce viri tres quaerunt te.
20. Surge itaque, descende, & vade cum eis nihil dubitans, quia ego misi illos.
21. Descendens autem Petrus ad viros, dixit: Ecce ego sum, quem quaeritis, qua causa est, propter quam venistis?
22. Qui dixerunt, Cornelius Centurio, vir justus, & timens Deum, & testimonium habens ab universa gente Judaeorum, responsum accepit ab Angelo Sancto, accersire te in domum suam, & audire verba abs te.
23. Introducens ergo eos recepit hospitio, sequenti autem die surgens profectus est cum illis, & quidam ex fratribus ab Ioppe comitati sunt eum.
24. Altera autem die introivit Caesarem, Cornelius vero expectabat illos, convocatis cognatis suis, & necessariis amicis.
25. Et factum est cum introisset Petrus obvius venit ei Cornelius, & procidens ad pedes ejus adoravit.
26. Petrus vero elevavit eum, dicens, Surge & ego ipse homo sum.
27. Et loquens cum illo intravit, & invenit multos, qui convenerant.
28. Dixit que ad illos: Vos scitis quomodo abominatum sit viro Iudaeo conjugii, aut accedere ad alienigenam, sed mihi ostendit Deus, neminem communem, aut immundum dicere hominem.
29. propter quod sine dubitatione veni accersiens, Interrogo ergo, quam ob causam accersistis me?
30. Et Cornelius ait, Anudius quarta die usque ad hanc horam, orans eram hora nona in domo mea, & ecce vir stetit ante me in veste candida, & ait, X 3 Cornelius

Caelestia dona non dantur lucri intuitu. 274. Ecclesia sicut non cohabitavit cum mulieribus. Luc. 8. 275. Joan. 4. Miratur discipuli, quod Christus loquatur cum muliere. d. Ephr. Cum homo loquitur cum muliere adest Diabolus.